Anul XX. Sibiiu, Duminecă 23 Februarie (8 Martie) 1903 Nr. 36

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani, a treia-oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

În România abonamentele se fac la *Agenția de Publicitate Carol Schulder*, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vênd în Sibiiu: librăria „Tipografiei", societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie".

Solidaritatea clasei noastre inteligente.

Nu mĕ pot rĕbda sĕ nu aduc în publicitate un caz pe cât de ruşinos, pe atât de regretabil. Poate va servì de lecții, la mulți, cari sĕvêrşesc astfel de fapte, căci e greu de presupus, că acest caz ar fi unic în felul sĕu la noi.

Un *preot* român a adresat unui advocat *jidan* o scrisoare, începêndu-o cu următoarele vorbe:

»Cunoscêndu-Vĕ, ca pe un *mare binevoitor al bisericii noastre* etc. etc.«

Era vorba de un *proces*, pe care *comunitatea bisericească română* avea sĕ-'l intenteze contra unei persoane private.

Persoana preotului și în consecință numele *comunei* respective, nu o amintesc. Faptul e, că *un preot român* a mers cu un *proces bisericesc* la un *advocat jidan*, măgulindu-'l în comitivă cu epitetul de »mare binevoitor al bisericii românești«.

De sigur, Jidanul s'a amusat perfect pe conta »popii valach«, cetindu-'i linguşitoarele cuvinte.

Îmi va da ori cine dreptate, că acest caz ruşinos merită sĕ fie timbrat în publicitate.

Avem vre-o *douĕsute şi cinci zeci de advocați români*. In toate ținuturile locuite de Români, aproape fără escepțiune, găsim advocați români harnici și cu tragere de inimă pentru biserică și neam.

Pentru ce sĕ mergem deci la *sirăini*, și încă la advocați *jidani*? De ce sĕ îngrăşem punga strĕinilor?

Dacă *țĕranii* nostri, în neştiința lor și seduși de ademeniri și minciuni își duc procesele la străini, tot mai e de scuzat întru cât-va, dar' ca *preoți* români, oameni inteligenți, sĕ recurgă la *Jidani* cu procese bisericești, asta e adevĕrat scandal.

La fie-care ocasiune, în continuu tot accentuăm cuvêntul *solidaritate națională*. Nu o facem aceasta de dragul *fraselor*, nu vorbim de solidaritate pentru-ca unii »gravi« sĕ aibă obiect de zeflemisare, sĕ facă imediat observarea, că, la ce ne trebue solidaritate, sĕ fim solidari în »a nu face nimic«? Nu. Strigăm solidaritate, pentru-ca aceasta sĕ se înrădăcineze în toate manifestările vieții noastre, pe teren cultural, economic, politic, social, de ordine privată și publică deopotrivă.

Ştim cu toții, că în lupta strajnică, ce condamnați sântem de împrejurări sĕ o purtăm pentru asigurarea esistenței noastre naționale numai dacă vom fi întru toate *solidari* putem spera vre-un resultat.

Avem, cum am spus, peste douĕ sute cincizeci de advocați români și numĕrul lor creşte pe zi ce merge în numĕr foarte îmbucurător.

Prin gradul lor cultural mai înalt și prin independența lor, advocații nostri sânt aceia, cari mai mult se pot ocupa între împrejurările de astăzi cu afacerile publice naționale.

Datorința preoților, învĕțătorilor și peste tot a întregei inteligențe ar fi deci și este, ca sĕ îndemne și sĕ capaciteze într'una poporul, că în toate causele lui procesuale *sĕ meargă la advocat român*. Advocatul român îi cunoaşte limba, ştie păsurile lui, pricepe referințele lui economice, și ori-cât de multe sânt inconvenientele legate de carriera advocațială, totuși un Român are mai multă tragere de inimă, mai mare iubire și interes față de cei de un sânge cu el, decât străinii. Şi apoi dacă e vorba, că procesele, durere, sânt de multe ori inevitabile, și că peste tot poporul nostru e foarte aplicat la pîră, de ce sĕ nu-'și dee banii unui advocat român, care munceşte mai conștienţios și mai intensiv ca un străin?

E în interesul nostru național, că sĕ avem o clasă advocațială bine situată materialiceşte. După cum e interesul nostru, ca sĕ avem învĕțători, preoți, medici, ingineri, funcționari de bancă, meseriași, negustori cu stare bună materială, pentru-ca aceștia la rîndul cu atât mai uşor sĕ poată sprigini presa și literatura, în genere, întreagă mişcarea și acțiunea culturală națională.

Sĕ ne închipuim, că avem un numĕr însemnat de bărbați inteligenți bogați, cari, în momente de grele încercări, cum este de present chestia *salvării presei noastre*, amenințate cu nimicire prin esorbitantele pedepse bănești, s'ar ridica deodată ca un singur om și din averea lor câştigată prin muncă încordată *proprie* și cu sprijinul *obștei românești* ar jertfi la moment sume însemnate, ca scopul duşmanilor nostri de moarte, de-a ne răpì din mână cea mai puternică armă de luptă, *presa națională*, sĕ fie zădărnicit, — nu ar fi aceasta o faptă mare, impunĕtoare?

Jertfe naționale zilnic ne trebuesc, ear' aceasta numai astfel vom fi în stare sĕ le suportăm, dacă *nici un ban din mână românească*, pe cât numai e posibil, *na va întra* în pungă străină.

Întreagă inteligența română sĕ fie *solidară*. O solidaritate nobilă; sĕ ne sprijinim reciproc. O falangă puternică sĕ fie inteligența noastră. Ura și invidia, certele confesionale și animositățile sĕ dispară. *Una sĕ fim, căci altfel ne prăpădim.*

Când *toți* vom fi deplin solidari în toate ramurile vieții, poporul încă va rĕmânè solidar și stabil sub influența noastră. Inteligența noastră sĕ fie esemplară.

—r.

Sibiiu, 7 Martie n. 1903.

Noul consul austriac în Turcia. *Ambasada noastră din Constantinopol a cerut essevatura pentru viceconsulul din Antivari la Mitrovița.*

Pentru informarea străinătății. Mai mulți Germani naționaliști din Viena s'au întrunit, ca sĕ întemeeze o foaie nouă »*Ungarische Korrespondenz*«, al cărei scop e sĕ informeze străinătatea despre tot ce se întêmplă în Ungaria și sĕ pornească o luptă contra ştirilor neadevĕrate și tendențioase, rĕspândite de presa internațională. »Ung. Korr« va apare deocamdată de trei ori pe sĕptĕmână.

Germanii, cari au deja destule foi naționale, în cari se pot ori când apĕra interesele conaționalilor lor din Ungaria, și încă află necesară întemeierea unei foi puse esclusiv în serviciul acestor din urmă! Ce sĕ zicem despre noi Românii?

EARĂȘI UN „AGITATOR". ***S'a descoperit un nou „agitator valach". Acesta e preotul nostru din Ciomacoz, care este citat pe 11 Martie c. la judele de instrucție Bodó, din Careii mari, acusat fiind cu agitație contra ideii de stat maghiar.***

Preotul din Ciomacoz este un brav Român, care nu încetă a învĕța poporul, încredințat lui, sĕ-'și iubească cele mai scumpe clenodii ale sale: limba, legea, și datinele strĕbune.

Eată „agitatorul"!

Din dietă. In ședința de Joi a început obstrucția *Reich*, care a declarat, că nu e necesară înmulțirea contingentului de recruți, fiind pace pretutindeni. Legătura între Austria și Ungaria o menține numai Monarchul, căci între cele douĕ state domneşte numai duşmănie. Instituțiunile comune dintre cele douĕ state sânt în detrimentul Ungariei, care nu va contribui nici când la întărirea acestor legături. Cere armată națională independentă, care va fi sânge din sângele »națiunii«. Continuă *Eötvös*, care încă nu votează proiectul, până nu se vor introduce emblemele maghiare în armată, oficeri numai din Ungaria și cod penal militar nou. Regretă, că Tisza și Andrássy au luat cuvêntul, pentru-că aceasta se va lua »sus« drept slĕbiciune. Face »spirit« pe pielea Neamțului, protestând, că Maghiarul e silit sĕ rĕspundă la apel într'o limbă bizară, cum e cea germană, »Hier«, și sĕ sufere, ca numele sĕ-'i fie pocit din *István* în *Ştefan*. Cei dela miliție cred, că dacă înțelege cânele nemțeşte, trebue sĕ înțeleagă și Maghiarul. Impută Apponyiștilor, că 'și-au părăsit principiile. Presentă un proiect de resoluție, prin care sĕ se ceară înființarea armatei maghiare cu limba de comandă maghiară. Acelaș lucru îl cere și *Boda*.

Continuarea obstrucției. Ziarul »*E. U.*« a informat, că partidul independist și 48-ist va obstrua, afară de proiectele militare și *proiectul de indemnitate*, dacă guvernul nu va retrage proiectele militare. Pentru acest scop s'au declarat solidari vre-o 30 de membri ai partidului, pe când alții nu aprobă continuarea obstrucției

Din Bucovina. Dirigența partidelor române din Bucovina a dat următorul comunicat despre ultima întrunire:

Dirigența partidelor române unite a ținut în 26 Febr. a. c. o ședință de mai multe ore, la care au participat deputații români dietali și din camera imperială aflători în țeară. In ședință au fost detailat discutate mai întâiu afaceri ale țĕrii, între altele: crearea unei bănci ipotecare a țĕrii în scopul ameliorării stării rele economice a poporației rurale din țeară; promovarea școalelor rurale și medii, mai ales prin *completarea gimnasiului român din Suceava* și *crearea unui gimnas român inferior la Câmpulung*; crearea de judecătorii districtuale, tribunale de ocol și a unei curți de apel în Bucovina; în fine crearea unei direcții de esploatare pentru căile ferate din Bucovina. Cu aceasta ocasie s'a esprimat din toate părțile așteptarea, că guvernul i. r. va ține în fine cont de aceste dorințe legitime, prin promovarea lor și acordarea de ajutor efectiv.

Obiectul principal de discuție a fost *starea politică*. In decursul desbaterii asupra ei s'a salutat cu satisfacție reluarea activității camerei imperiale și s'a decis de a sprijini prin deputații români, *susținêndu se drepturile naționale ale Românilor*, nisuințele pentru continuitatea activității camerei imperiale.

România și chestia macedoneană.

Am amintit eri, că diplomația europeană urmăreşte cu vie atenție între altele și atitudinea statelor balcanice, față de mişcările actuale din Turcia.

Eată unele păreri ale politicianilor și ziarelor în ce priveşte atitudinea și rolul României în Balcani:

»Tribuna«.

Ziarul italian oficios »*Tribuna*« din Roma, publică un interviev, pe care corespondentul sĕu parisian 'l-a avut cu douĕ notabilități române din Paris, caracterisând bine, rolul României în Macedonia.

Unul din oamenii politici români a declarat, că cercurile conducĕtoare din România, precum și opinia publică, au absolută încredere în *conducerea politicei externe pe care o face Suveranul.*

România nu se neliniteşte de geaba de cele ce se întêmplă în Balcani, pentru că are încredere în politica de pace, anunțată de către țarul Nicolae II. Țeara dispune de 300 000 oameni în caz de rĕsboiu, are oficeri admirabili, armament aproape perfect și soldații sunt foarte energici și sobri.

Această forță a României ar putè fi aruncată în balanță, la moment oportun și atunci rolul României ar fi hotărîtor. Insĕ România nu se gândeşte la rĕsboiu pentru că ştie că el este imposibil.

Politica rusă este pacifică acum și tendențele panslaviste, care nu mai sânt conduse de Pobedonoscef, nu mai sânt aşa de puternice. Opinia publică a început sĕ părăsească idealul panslavist și grosul poporației se îndreaptă către reformele sociale.

Celalalt notabil Român a fost ceva mai pesimist în espunerea sa, fără însĕ sĕ puie în dubiu, că România ar fi la un moment dat un factor hotărîtor. Omul politic român 'și-a arătat neîncrederea față de politica rusă, care n'ar fi renunțat la planurile sale seculare.

Aminteşte de evenimentele după rĕsboiu, când deși România salvase pe Ruși de o înfrângere totală totuși 'i-s'a răpit Basarabia.

Un conflict crede omul politic român va trebui sĕ isbucnească, dar' atunci Bulgaria va fi aceea, care ar suferì o lecțiune, de care-'și va aduce aminte.

Ambii au accentuat însĕ că România e pregătită pentru ori și ce eventualitate, deci rolul ei este sĕ stea în espectativă.

»Le Journal«.

Ziarul francez »*Le Journal*«, vorbind despre aspirațiunile Românilor în Macedonia, spune că *Românii vor o Macedonie liberă și românească.*

Ori-ce s'ar putè spune, în această privință un lucru rĕmâne cert, că Românii nu vor putè suferì ca elementul național din Macedonia sĕ fie nedreptățit sau neglijat. Cât despre chestiunea ulterioarei conformațiuni politice a Macedoniei, aceasta este reservată viitorului și nu este oportun de pe acuma de-a se face planuri hazardate.

Românii, ca element solid și de ordine, merg pe un teren sigur și în

FOITA „TRIBUNEI".

Concertul tinerimii univ. rom. din Cluj.

(*Seara a doua*).

Succesul splendid în toate privințele al sĕrii de 1 Martie a. c. pe cât de mult a umplut de bucurie inima tinerimii noastre universitare, pe atâta a stirnit teamă, că publicul distins, strălucit va afla deajuns a se depărta din Cluj cu impresiunile din seara primă și astfel rugarea tinerimii, că onoratul public sĕ binevoească a petrece încă câteva ore în cercul care 'l-a aşteptat cu dor, primit cu însufleţire și s'a dedat a-'l admira — nu va afla ascultare.

Insĕ tinerimea și de astă-dată a trebuit sĕ se convingă despre prevenienta și spiritul de jertfă al publicului nostru, care deși obosit după o petrecere nespus de vioaie s'a presentat aproape în numĕr complet la convenirea din a doua zi și astfel a procurat tinerimii momente dulci, fericitoare.

Ce e drept, că pe la nouĕ ore seara sala dela reduta orăşenească era încă goală spre mâhnirea tinerimii, însĕ nu peste mult aceeaşi sală oferea ochilor un tablou fermecător, în care buchetul admirabil de domnişoare gingaşe se perdea într'un amestec de colori și lumină printre damele, domnii și tinerii sprinteni aşezați la mese. — Pretutindenea discuții vii, interesante, veselie la culme.

Acum se începe dansul.

»E greu Românul de pornit, dar' dacă-'l porneşti e greu de oprit«, zice poetul păţit. Intr'adevĕr în seara memorabilă din 2 Martie a. c. cuvintele poetului s'au împlinit peste aşteptare, căci abia a intonat musica primele acorduri ale unei arii și părechi vesele au început sĕ salteze uşor, elegant și cu foc ca și când n'ar fi dansat în aceeaşi zi până în ziori.

Începêndu-se odată dansul, animația, veselia și însufleţirea, ce au durat până în zori, cari au depărtat oaspeții risipind multe vise și stirnind multe suspine nu sĕ pot descrie.

Astfel a trecut concertul, care a trebuit sĕ deştepte în tinerimea noastră din Cluj credința măgulitoare a publicului român din toate părțile, care o sprijineşte în nisuințele spre frumos și mărețe, aşa dar' pururea recunoscĕtoare are sĕ fie acestui public.

Doamnele și domnişoarele, cari au participat la convenirea din 2 Martie, sânt următoarele:

Doamnele: Victoria Dr. Filipan (Năsĕud), Sabina Popescu (Reghin), Elena Dr. Vajda-Voevod (Oprei), Ida Dr. Ilea (Cluj), Dr. Morariu (Cluj), Carolina Pop (Cluj), Victoria Popoviciu (Haţieg), d-na Mesaroşiu (Turda), Popoviciu (Abrud), Dr. Pop (Morlaca) Elena Popoviciu (Haţeg), Barcian (Orăştie), Dr. Telea (Cluj), Olariu (Sibiiu), d-şoarele: Domnica Chirtop (Câmpeni) Menuța Domide (Bistrița), Elvira și Rea Silvia Todea (Reghin) Otilia Filipan (Năsĕud), Geni Mesaroşiu (Turda), Ersilia Popoviciu (Haţeg) Delia Olariu (Sibiiu), Emilia Zăcobescu (Vermeşport), Augusta Ciato (Blaj), Virginia Gall (Cluj), Betti Bohăţiel (Cluj) Elena și Alexandrina Hoszu (Cluj)

g. p.

Cluj, 5 Martie.

Pentru unificarea limbei noastre literare.*)

Păreri și propuneri.

I.

Bucureşti, 31 Ian 1903.

Multe Stimate Domnule President,

Nu Vĕ miraţi, Vĕ rog, de întârzierea rĕspunsului la întrebările ce mi le faceți prin scrisoarea dela 6 Ian. în privința unificării ortografiei și a limbei literare la d-voastră. Voiam sĕ-'mi dau mai întâiu seamă de lucrarea analogă ce o putem aştepta dela Academia Română la noi.

1. E speranță că peste 5 ani sĕ fie terminat noul dicționar academic, menit a înlocui fantastica încercare Laurianu Maxim și problematicul început Hasdeu. Noul dicționar, adunând tot materialul poporal și reinviind limba cronicarilor, va deveni dela sine povățuitorul d-voastră ca și al nostru și va contribui întru câtva la rectificarea și improspĕtarea limbei literare comune.

2. Ortografia d-voastră cred că trebue sĕ fie ortografia Academiei Române. Această ortografie, modificată la 1880 după un raport al subscrisului, oportun pe atunci ca tranziție dela etimologistul Ciparian la fonetismul cerut de filologii moderni, se cuvine sĕ fie din nou modificată pentru a se apropia mai mult de fonetismul celor mai multe reviste și ziare din România de astăzi. Poate că în chiar sesiunea generală a academiei din Martie a. c. vom lua unii din noi inițiativa în înțelesul arătat; și dacă nu acum, de sigur în decursul celor douĕ sesiuni următoare, pentru-ca — la punerea sub tipar a noului dicționar — ortografia academică sĕ fie mai apropiată de aceea a majorității scriitorilor nostri.

Părerea mea este aşadar, ca »Asociațiunea« d-voastră sĕ se identifice în hotărîrile sale limbistice și ortografice cu Academia Română, și, până la nouele hotărîri academice, sĕ pregătească terenul prin scrieri și discuții asupra acestor materii, precum le-ați și început.

Principiul este și rĕmâne: deplină comunitate a limbei literare și a scrierii între d-voastră și noi.

Primiți, vĕ rog, domnule president, încredințarea celei mai deosebite stime.

T. Maiorescu.

*) D-sale dlui president al »Asociațiunii« p. l. r. și cultura p. r.

conformitate cu tradițiunile politice sănătoase ce totdeauna a caracterisat pe conductorii intereselor noastre externe.

„Berl Tagblatt“.

Un înalt demnitar de stat din România, intervievat de corespondentul din București al lui »Berliner Tagblatt«, 'și-a espus astfel părerile:

Atitudinea pe care România ar avea-o în casul unui resboiu în Balcani este regulată prin înțelegerea dintre Austro-Ungaria și Rusia. România nu va face nici un pas din propria-'i inițiativă, căci a căpătat asigurarea puterilor, că Românii macedoneni, care formează mare parte din poporațiune, nu vor fi deloc neglijați la aplicarea reformelor din Macedonia.

Prima grijă a României este să vegheze, ca nu cumva comitetele disolvate din Bulgaria să-'și continue nesupărate agitațiile lor pe pământ românesc, și pentru aceasta s'au luat măsurile cele mai aspre.

Chiar dacă nu se poate vorbì despre o mobilisare a României, totuși sûnt ordine în basa cărora armata trebue să fie gata să pornească pentru a face față unor nevoi eventuale. Armata română este complect echipată, ear' afirmația că nu ar dispune în cas de mobilisare de munițiunile de resbel necesare — este absolut falsă. Regele Carol veghează prea bine asupra armatei și ar fi îndreptat relele cu toate crisele financiare și în toate împrejurările.

Asupra unei înțelegeri între România și Bulgaria nu se cunoaște nimic. România nu este dispusă spre resboiu, ci dorește desvoltarea internă.

Cu toate semnele rele, se speră, că la primăvară să nu se întâmple nimic.

Reserviștii bulgari părăsesc în mare număr România, și se întorc în patrie prin Giurgiu.

Poliția supraveghează cu severitate toate elementele venite din Balcani, mai ales în porturile dunărene.

Din Cluj.

— Adunarea generală a fondului școalei de fetițe. — Darul dlui Dr. Ales. Mocsonyi — Masa academică. — Impresiuni dela concertul tinerimii universitare. —

— 6 Martie n. 1903

Sub bune auspicii s'a ținut Marți, în 3 l. c. adunarea generală a »fondului pentru înființarea unei școale române de fetițe« în Cluj. Și de oare-ce deja de ani de zile lupte înverșunate s'au purtat în chestia acestui fond, la mulți le era teamă, că aceste lupte se vor continua și acuma. Aici își află esplicare împrejurarea, că adunarea a fost mai slab cercetată. Mulțumită însă prieteniei dintre protopopul gr.-cat. al Clujului, Dr. *E. Dăianu* și dintre fostul president al fondului Dr. *Ales. de Vajda-Voevod*, divergențele ce au esistat până acuma în această chestiune par a dispărè, luptele pasionate de până acuma par a se sfârșì. In genere de un timp încoace un vânt de pace și bună înțelegere începe să sufle prin Cluj. Despre decursul adunării generale am onoarea a vă raporta pe scurt următoarele:

La 7 ore seara dl president Dr. *A. de Vajda-Voevod* deschide adunarea generală, și după constatarea membrilor presenți, să dă cetire rapoartelor secretarului și a cassarului. După-ce rapoartele fură primite, se purcede la alegerea comitetului pe un nou period de 3 ani. Ridicându-se dl president Dr. Vajda-Voevod, mulțumește de încrederea ce 'și-a pus adunarea generală în d-sa acum 3 ani, când 'l-a ales cu unanimitate de președinte. Spune mai departe, că multe ilusii 'și-a legat de acea însărcinare, căci credea că îi va succede să facă odată pace. Deja vedea în fantasia sa o măreață școală de fetițe în Cluj.

Dar' — durere — d-sale nu 'i-a fost dat să-'și vadă dorințele realisate. Ba chiar din contră, a devenit chiar și d-sa unul dintre cei mai radicali oameni de partid. Dorește, ca activitatea urmașului d-sale să fie cu mult mai rodnică și ca să aibă în colegii d-sale din noul comitet același sprigin, pe care 'l-a avut și d-sa în cei din vechiul comitet. Despărțindu-se de postul seu se duce cu mângâierea, că bine ori rău, dar' totuși a făcut mai mult decât antecesorii sei. Își termină vorbirea cu dorința, ca să-'i succeadă noului președinte, ce va fi ales, aceea-ce d-sale nu 'i-a succes, să restabilească pacea.

Terminându-'și dl *Dr. Vajda-Voevod* vorbirea, se alege o comisie candidatoare constătătoare din d-nii: *Dr. A. Vajda Voevod, Dr. A. Nilvan* și *R. Secoșan*, ear' ședința se suspendă pe 5 minute.

Redeschizându-se ședința referentul comisiei candidatoare citește lista noilor membri în comitet, care e următoarea: președinte; *Dr. Elie Dăianu*, secretar: *Augustin Giurgiu*, cassar: *Dr. George Ilea*, controlor: *Leontin Pop*, membri în comitet: *Dr. Amos Frâncu, Dr. Alexandru de Vajda-Voevod, Dr. Stefan Morariu, Liviu Pandrea* și *Romul Secoșian*, membri suplenți: *Dr. Ioan de Vajda-Voevod, Aurel Giurgiu* și *Ioan Titieni*.

Toți acestia sûnt acești cu vii aclamațiuni de »să trăească«.

Dl Dr. A de Vajda-Voevod predă scaunul presidial noului președinte, Dr. Elie Dăianu, făcându-'i urări de bună reușită. Ocupând presidiul dl Dr. Dăianu declară, că primește însărcinarea, ce 'i-s'a dat, pentru-că oficiul seu îi impune să 'l primească.

Cei-ce au întemeiat acest fond simțiau adânc necesitatea școalei ca factor de viață pentru un popor. E trist, că în trecut conștiința acestei necesități n'a fost totdeauna vie în inimi și astfel s'a putut întâmpla, ca zeci de ani de arându *fondul* să vegeteze numai, și să devină o jucărie a întâmplărilor. Noi însă, cari am trecut printr'o amară esperiență, trebue să ne pătrundem de nou de convingerea, că în cultură este libertatea, ce o aspirăm, și că factorul modern al culturei e școala. Față cu acest factor trebue să deșteptăm earăși interesul tuturor, și să nu mai permitem, ca interesele trecătoare locale să se pună în calea realisării idealului, la care au țintit fericiții fondatori. Precum, când soarele răsare, stelele mărunte dispar, așa trebue să dispară și micile noastre interese în fața marelui soare al interesului general; și toate patimile să amuțească, când e vorba de o causă sfântă, cum e și causa culturei noastre. Cu devisa păcii și a dragostei frățești am pus piciorul în Cluj, — zice mai departe dl Dr. Dăianu — cu aceeași devisă pășesc și aici. Voiesc din toată inima pace și bună înțelegere; pace cinstită și bună înțelegere basată pe dreptate. Sûnt adânc convins, că numai în astfel de condiții va putè ajunge causa fondului pe calea prosperării. Spiritul păcii e atotputernic; el a început să delature contraste chiar și mai mari, decât cele-ce s'au răsboit în jurul acestui fond și sper, că va reuși, să ne înoiască și întărească și pe noi, dacă vom lucra fiecare din toată inima, să se sălășluească și între noi și să ne curățească de toată răutatea.

Arătând noul președinte, că în semnul păcii vom învinge, face frumoase urări de bine pentru fondul școalei de fetițe și chiamă pe toți, cei cu bună inimă, să conlucre la realisarea scopului seu.

Fiind ordinea de zi eshauriată, dl președinte la orele 10 seara închide adunarea generală, depărtându-ne cu toții cu o vie satisfacție sufletească și cu speranțe în viitor.

*

Am cetit în zilele acestea prin foi, că ilustrul mecenat al nostru, d-nul *Dr. Alesandru Mocsonyi* a dăruit 25 de esemplare din »Cartea de aur« tinerilor universitari români din Budapesta. Tot atunci a trimis distinsul binefăcător și tinerimei universit. române din Cluj 15 esemplare din opul amintit, cari s'au și distribuit următorilor domni: V. Ostatev, E. Sânpetrean, I. Hica, V. Ordace, G Trif, I. Caliani, I. Cl. Iuga, A. Rațiu, S. C. Negrea, T. Suciu, V. Muntean, R. Secoșan, A. Bogdan, B. Bașiota și P. Titieni.

Viitorul ne va arăta, care dintre sus amintiții domni se vor fi știut folosì mai bine de această carte.

*

Masa academică, această nobilă și frumoasă instituțiune, care ar merita mai multă atențiune din partea celor cu dare de mână, a mai primit în sînul seu pe 4 tineri universitari. Și anume: d-nii *Aug. Boroș, Ioan Blidariu, Pompei Fărcașiu* și *Aug. Rațiu*. Astfel numărul celor ce beneficiază la această masă se urcă până acum la suma de 18. Sperăm însă, că onoratul public român se va convinge cu timpul despre scopurile frumoase și umanitare, ce urmărește această instituțiune, și barem în viitor îi va da un sprigin mai călduros.

*

Concertul tinerimii universitare, despre care s'a scris deja un raport deși destul de amplu, ni-e încă în vie nu memorie.

Ori cu cine te întâlnești, tot despre concert îți vorbește, numai *presa maghiară* tace, ba nici notă n'a luat despre întreg concertul. Nu, fiindcă rău n'are ce spune, ear bine și de ar avè n'ar zice. Cu toate acestea avut am între participanții dela concert și vre o 3 profesori de universitate, mai mulți colegi maghiari, cari toți 'și-au petre ut foarte bine la »balul valach«. Numai un biet agent dela poliție s'a sfătoșit, voind să conturbe armonia petrecerii. Și anume când a văzut călușerii nostri cu tricolorul national — *pericol atât de mare pentru statul maghiar*, — a și grăbit să salveze patria provocând pe vătavul să depună insigniul periculos. Dar' glasului seu ascultare nu 'i-s'a dat, ba ce e mai mult, a și pățit-o sărmanul, fiind îndrumat la ordine din partea șefului seu. Inainte de a termina țin de necesar să mai fac o observare: cei-ce vor fi cetit raporturile din »Tribuna« și »Tribuna Poporului« vor fi observat că ambele raporturi, în ceea-ce privește toastele din pausă, nu consună.

Lucru se esplică astfel. Fiind publicul foarte numeros, încăperile restaurantului și aie cofetăriei au fost prea strîmte pentru toți. Astfel deci o parte s'a așezat la mese în sala de dans.

Seria toastelor a deschis o dl *Dr. G. Tripon*, care din încredințarea fruntașilor nostri într'un frumos toast a salutat tinerimea univ. rom. din Cluj Au mai toastat apoi d-nii: *Iosif Vulcan* despre însemnătatea concertului, ca manifestațiune social-culturală românească; *R. Secoșan*, președintele com. arangiator, *Badea George Pop de Băsești, Ioan Russu Șirianu*, și pe urmă după multă insistență din partea celor presenți a mai ținut un prea frumos toast protopopul Clujului, *Dr. E. Dăianu*, care cu o poetică asemănare a constatat, că totuși esistă și se mișcă sufletul românesc.

După pausă s'a continuat dansul fiind o animație la culme. Cu o vie satisfacție sufletească vin a vă raporta, că frumosul și pitorescul nostru *costum national* încă n'a lipsit, fiind representat prin drăgălașele d-soare: *Elena Pandria* într'un frumos costum sălișteneș și *Veturia Podoabă* în costum din România, ambele din Cluj. Durere însă, că la o astfel de manifestare națională în cubul șovinismului, nu s'au presentat mai multe dame în costum. Cu cât ar fi fost succes d. e. Romana mai bine, dacă baremi jumătate din damele presente ar fi fost în costum national.

'Ți-ar fi fost mai mare dragul, ba o adevărată plăcere sufletească să te uiți colea la Româncuțele noastre.

Ariosto.

Revista esternă.

Peninsula-Balcanică.

Se svonește, că Poarta prepară un memoriu în privința propagandei și a uneltirilor comitetelor macedonene și asupra recentelor incidente provocate de către bandele bulgare.

Acest memoriu ar fi remis ambasadorilor străini din Constantinopol sau prin ambasadorii Turciei, marilor Puteri.

O iradea a Sultanului a chemat la serviciu activ pe toți oficerii concediați din corpul III. de armată.

Ciocnirile, jafurile și omorurile se continuă în Turcia. Bulgarii au ucis un preot sârbesc, care s'a opus, când aceia au vrut să iee pe seama lor biserica sârbească din Cruvogaștan. Intre Albanezi și Muntenegrini a fost o ciocnire, în care pe lângă mulți răniți, au rămas un Albanez și 3 Muntenegrini morți.

Rusia pentru a esercita un control mai deaproape asupra reformelor în Macedonia, a dispus să înființeze alte cinci noue consulate în Macedonia. Toți Bulgarii macedoneni se vor pune sub protecția consulilor ruși.

Opt agenți secreți ruși au plecat la frontiera turcească, ca să supravegheze ținuta autorităților bulgare și turcești de acolo.

In Filipopol și Burgas s'au ținut meetinguri mari, în cari s'au protestat contra disolvării comitetelor macedonene. Astfel de meetinguri se proiectează și pentru alte orașe.

Știri mărunte.

Congresul Statelor-Unite a adoptat raportul relativ la proiectul de lege asupra imigrațiunii. Fiecare debarcat pe teritorul american va trebui să plătească un imposit personal până la 2 dolari.

*

Din Paris se vestește, că ducele de Orleans a avut o convorbire cu aderenții sei, în care s'au luat hotărîri importante cu privire la organisarea și activitatea partidului orleanist.

*

Din Sudan trimite Anglia două batalioane la Yemen, ceea-ce produce neliniște în Constantinopol.

Cronica zilei.

Sibiiu, 7 Martie n. 1903.

La fondul Dr. D. P. Barcianu, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiiu« cu scop de a îmbia ajutoare bănești sodalilor lipsiți de lucru, dl *Dr. Dumitru Stefan*, cand. de advocat, dărue**ș**te în amintirea mult regretatului bărbat al națiunii *Dr. D. P. Barcianu*, suma de 5 cor.

*

Țarul și Regele Sârbiei. »Allgemeine Korrespondenz« înregistrează, știrea că țarul Nicolae, cu ocasia călătoriei sale în Italia, ar avè a se întâlni la Veneția cu regele și regina Sârbiei. Știrea aceasta are nevoe de confirmare. Tot ce se știe este că Țarul va pleca la Roma la 25 Aprilie, spre a întoarce visita ce 'i-a făcut regele Italiei.

*

Comitetul administrativ al comitatului Sibiiu, își va ținè ședința ordinară, lunară, Luni, în 9 l. c., la 3 ore p. m.

*

Din România. Se vorbește că MM. LL. Regele și Regina vor pleca în curând la Abazia pentru o lună de zile.

— Joi 20 Febr., v. la 9 ore seara, dl Trandafir Djuvara a ținut o conferență asupra ilustrului filo român: Edgar Quinet.

— După ultimele telegrame primite la ministerul de domenii, în toată țeara s'a topit cu totul zăpada, afară de regiunile muntoase. Starea grâului este foarte bună; se simte încă de pe acum nevoie de ploi. A început prin unele locuri desgroparea viițelor, care deasemeni se presentă bine.

— Venitele căilor ferate române pe luna Ianuarie 1903 au fost de 2946698 lei, față cu 3.491.882 lei în luna corespunzătoare a anului 1902.

— Pe lângă cele 320 biblioteci rurale, înființate încă din anul 1898, se mai înființează încă câte 10 asemenea biblioteci de fiecare județ. Aceste biblioteci vor fi înzestrate cu cărțile ce se vor găsì la Casa școalelor și vor aduce reale foloase sătenilor-cetitori; ele vor funcționa sub direcțiunea dlor învățători ori dirigenți, cu controlul autorităților școlare.

— Lucrările portului Constanța vor fi terminate în toamna anului viitor. Tot atunci se va face și inaugurarea portului.

— Casa școalelor a hotărît în principiu înființarea a două cantine universitare pe lângă cele două universități din țeară. Aceste cantine vor fi întemeiate pe cheltuiala administrației casei școalelor. S'a cerut și avisul celor doi rectori cu privire la această chestiune.

*

Sănătatea Papei. În urma obosellei din zilele din urmă și a ploilor ce au fost, Papa Leo XIII. a răcit și răceala durând, doctorul 'i-a ordonanțat să se odihnească timp de câteva zile. Ziarul »Osservatore Romano«, organul Papei, anunță că pentru toată săptămâna aceasta sunt suspendate recepțiunile. Ziarul »Tribuna« spune că, dată fiind înaintata vârstă a Ponteficelui, notița »Osservatorului Roman« stîrnește oare-care alarmă.

*

Stefan Vodă cel tinăr — ungurește. Tragedia în 5 acte a dlui Iosif Vulcan, care poartă titlul de mai sus și a fost premiată de Academia Română, a fost tradusă în versuri jambice în limba maghiară de către dl I. Papp și a fost representată Mercuri seara în teatrul Szigligeti din Oradea-mare. Ziarul »Nagy Várad« raportează aproape pe trei coloane despre succesul desăvârșit pe care 'l-a avut această tragedie în teatrul maghiar din acel oraș. Autorului 'i s'au făcut ovațiuni, ear' după representație s'a dat un banchet în onoarea d-sale la hotelul »Vulturul negru«.

*

Lyubomir Pavlovici, după veștile mai noue, are de gând să-'și dee abzicerea din parlament. Își părăsește mandatul ca să ocupe un post de director al unui institut de bani.

*

Un sat acoperit de lavă. Căpitanul unui vapor, ce-'și face cursul în jurul insulelor bonine, a raportat nu de mult guvernului japonez, că insula Toroshima, aparținătoare grupei de insule amintite mai sus, când a trecut pe acolo era cuprinsă în nori groși de fum, ear' în jur marea era în teribilă agitație, aruncând valuri de apă până la înălțime de 200 metri, în cari erau pești morți, trunchiuri de copaci și mase de lavă. La semnalele date de pe vapor nu a răspuns nimenea de pe insulă de unde căpitanul a dedus că insula a căzut victimă unei erupțiuni vulcanice. Guvernul japonez a trimis la fața locului o anchetă, din raportul căreia consulul austro ungar M. Kutschera a trimis zilele acestea societății geografice din Viena următorul resumat:

Insula Toroshima o avea în arendă un Japonez cu numele Tomaki, pentru vînătoare de pasări din penele cărora făcea câștig de aproape 200.000 lei pe an. Tomaki avea pe insulă 120 de servitori, cari se ocupau și cu agricultura și întemeiaseră un sat numit după numele stăpânului lor. Pe insulă era un vulcan stins de mult, care în timpul din urmă a început de nou să funcționeze, causând pustiirea insulei. Aceasta se dovedește prin faptul, că ancheta a aflat în vîrful vulcanului un crater nou, în lungime de 400 metri și lățime de 200 metri, din care încă și atunci eșiau gasuri. Întreagă insula era acoperită de lavă fierbinte al cărei strat era pe multe locuri întrerupt de mari grămezi de cenușă. Satul e îngropat de tot în lavă și cenușă, așa că nici o casă nu se vede. La un loc al insulei s'a deschis un izvor din care curge apă fierbinte. Catastrofa probabil că se va fi întâmplat în timpul nopții, surprinzând în somn pe locuitorii ei.

*

Cine-'i vinovatul? Reinach publică în ziarele Parisiane o scrisoare în care declară că generalul Gallifet 'l-a spus că bordereul a fost fabricat de Esterhazy. Dreyfus n'a avut nici odată raporturi cu Germania, însă a vindut un document Rusiei.

*

Rusia primește constituție. »Lokalanzeiger« primește o depeșă din Petersburg, în care se spune că, cu ocasia aniversării liberării țăranilor din Rusia, liberare făcută de împăratul Alexandru al II, țarul Nicolae ar avè a publica un manifest prin care să instituiască dietele provinciale elective.

*

Al 34 lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiiu« a solvit erezilor legali ai decedatei *Lina Micu n. Nedelcu*, fost membru al Reuniunei, ajutorul statutar.

Acesta este al 34 lea cas de moarte în sînul Reuniunii noastre de înmormântare.

*

Un nou Andrèe. Marele problem al veacului XX ocupă cu deosebire pe Italieni. Un fost învățător Giuseppe Tetti a inventat o mașină de sburat despre care se zice că e cu mult mai de săvârșită decât toate de până acum. Dînsul va încerca să străbată cu ea până la polul nordic.

La știrea aceasta ne amintim trei lucruri. Că Giuseppe Tetti vrea două lucruri deodată, — două lucruri mari, probleme grele ale veacului nostru: Pătrunderea *până la polul de nord după inventarea mașinei de sburat*

Că Italienii sûnt neîntrecuți în ale invențiilor, și că:

Nu va păți-o oare Tetti cu amândouă întreprinderile sale ca Andrèe cu întreprinderea sa?

Vom vedè! Noi dorim binele!

*

Chinuitoare sûnt durerile causate de morburile reumatice, dar' alifia lui Zoltán le alină pe toate, chiar și pe cele mai învechite. O sticlă costă 2 cor. la farmacia lui Béla Zoltán, Budapesta. Se recomandă cu toată căldura această alifie.

*

Uraganul pe Oceanul-Atlantic. Insula *Sein* din Oceanul-Atlantic se află isolată în mijlocul tempestei, care bântuie acum acolo, și de 15 zile e lipsită de alimente. Poporațiunea insulei suferă de foame. Patru vapoare, din Brest cari au încercat să se apropie de insulă pentru a duce merinde, au trebuit să se întoarcă, avênd mari stricăciuni.

*

Nautragiul vaporului Cambrian Prince Têmplarul Hellsten, singurul om care a scăpat din echipagiul vaporului Cambrian Prince, care s'a înecat în Marea-Nordului, povestește cum s'a întâmplat catastrofa:

Vaporul s'a răsturnat din causa vântului. Intreaga încărcătură a căzut în mare. Douăzeci de marinari cari se aflau sub puntea vasului, s'au înecat acolo. Cei de-asupra punții au fost luați de unde, dimpreună cu căpitanul. Tîmplarul Hellsten și cinci marinari au isbutit să sară într'o șalupă și au rămas trei zile în voia valurilor. Toți au murit de frig și de foame, afară de Hellsten. Acesta a fost în sfârșit găsit și luat de un vapor englez El era într'o stare foarte gravă.

*

O hoață frumoasă, Ziarele din Budapesta publică următoarea tâlhărie: Casierul băncii austro-ungare, anume Friderich Speichler, a fost adormit în tren de o prea frumoasă doamnă blondă printr'un narcotic amestecat cu parfumul din batistă. Pe când dînsul dormea, frumoasa demă blondă 'i-a furat portofelul cu treizeci de mii franci și cu hârtii de valoare. Dama e dispărută până acum.

*

Uranos e cel mai bun, mai plăcut și mai ieftin mijloc pentru învinețirea rufelor și întrece toate mijloacele cunoscute până acum.

*

Toată lumea ştie, că sĕmênţa de napi de nutreţ a lui Mauthner dă recolta cea mai bună, că sĕmênţa de legumă a lui Mauthner e cea mai bună şi că sĕmênţa de flori a lui Mauthner dă cele mai frumoase flori. Cu un cuvênt: Sĕmênţele lui Mauthner sûnt cele mai bune, dau recolta cea mai abundantă şi sûnt uimitor de ieftine.

•

Singurul mijloc natural purgativ **uşor de luat este apa amară** *»Francisc Iosif«*, **care mai mult de douĕzeci de ani se bucură de neasĕmĕnată popularitate. Efectul ei disolubil este durabil. Apa amară »Francisc Iosif« sĕ nu lipsească din nici o casă. Sĕ poate obţinè pretutindeni.**

•

Parfumeria Meltzer. Atragem **atenţiunea on. public asupra inseratului de pe pag. a 4 a a ziarului nostru şi recomandăm firma Gustav Meltzer, ca una din cele mai bune, care 'şi-a câştigat încrederea deplină a publicului.**

Vieaţa socială.

Producţiunea meseriaşilor rom. din Sibiiu.

Din lipsă de spaţiu n'am putut da mai curênd raport despre frumoasa producţiune a meseriaşilor români din Sibiiu, producţiune care avênd un succes moral şi material neaşteptat, a încurajat pe toţi şi le-a umplut inima de bucurie. Sala dela »Gesellschaftshaus« cât şi galeria erau tixite de public, între care o mulţime de ţĕrani.

Concertul a succes foarte bine. Corul meseriaşilor români e foarte bine instruat, — sĕ vede disciplina şi zelul cu care s'au exerciat cântăreţii. Au plăcut mult cântecele solo ale tenoristului Nicolae Iţan, mai ales cupletele. S'a jucat piesa teatrală »Iorgu dela Sadagura« de Alexandri. Toţi câţi au luat parte la producţiunile meseriaşilor în trecut au fost surprinşi de progresul făcut pe acest teren de membrii acestei reuniuni. Dl Axente şi dl Bratu ca şi în trecut şi acum au escelat prin isteţimea cu care se puneau în rolul lor. D-şoarele: Baciu şi Vintilă n'au rĕmas în urmă.

Au jucat bine peste tot, toate persoanele, încât ne mira concordanţa bună dintre dinşii.

După teatru a urmat petrecere animată până în zori, la care au luat parte şi ţĕranii.

Între presenţi 'mi-am însemnat pe următorii p. t. oaspeţi:

Insp. şcol. pens. Iuliu de Bardosy cu d-na şi cu d-şoarele Olivia şi Aurelia, colonelul în pens. Iacobici, vicecolonelul în pens. Paul Munteanu, căpit. în pens. Pantaleon Lucuţa cu d-na, membrul academiei române Dr. Atanasiu Marienescu cu d-na, d-şoara directoară Elene Petraşcu cu d-şoarele Cornelia Ciceiu, Elena Patiţia (Alba-Iulia), profesorul seminarial Timoteiu Popovici cu d-na, funcţ. de bancă Emil Verzariu cu d-na, judele reg. în pens. Nicol. Penciu cu d-na, refer. extra-ordinar Lazar Triteanu cu d-na, parochul Ioan Muntean (Agârbiciu) cu d-na, cu d-şoara Elena Muntean şi cu d-na preoteasă Botezan, funcţ. de bancă Petru Dragomir cu d-na, proprietarul Ioan Radu (Turnişor) cu d-şoarele, proto-notarul comit. Stefan Stroia cu d-şoara şi cu d-na, Perian (Crisciori), d-na Maria Sêrbu (Apoldulmare), funcţ. de bancă Demetriu Sêrbu cu d-na, proprietari, Opriş şi Restanţă (Şura mare) cu d-şoarele, profes. semin. Vasilie Stan şi Nicolae Vătăşan, asesorul consist. Moise Lazar, funcţ. consist. Ioan Şut, Pavel Cotoţ, Ioan Silaghi şi Ieronim Preda, funcţ. de bancă Ioan Rebega, Emil Vinţeler, Ioan Budiu, P. Tincu, David Mohan, Tişcă, Alex. Simonescu, profesorul Dr. Ioan Borcia, libraru Ioan Simtion cu d-na, Dr. Tiberiu Tisu, Şimonca, Emanuil Comşa, Constantin Băilă, Emil Prodan, redactorul »Tribunei« şi Aurel Trif, colaborator al »Telegr. român«, Oprea Steflea, v. notar comit., secretarul consistor. Dr. George Proca, locot. cer. şi reg. Silviu Patiţia, Dr. Camil Velican, not. Fleschin (Porceşti), inv. Candid Popa cu d-na, d-na Ioana Rebega, d-na preoteasă Băbuţ, învĕţ. Gligor cu d-na, candid. de advoc. Tăbăcariu, Neamţu, comptabilul Gogan, mai mulţi oficeri de artilerie etc. Cer scuse dacă a rĕmas cineva din lista asta.

Acum, încheiând micul raport trebue sĕ relevez că: dacă succesul a fost atât de mare, pe lângă diliginţa membrilor meritul necontestabil e al preşedintelui dl Victor Tordăşianu, care a jertfit timp şi pacienţă la şedinţe şi probe.

Tot la iniţiativa dlui Victor Tordăşianu s'a adunat cu pălăria de persoană 2 fileri, în total 17 cor. 42 fl.

—V.—

Tribuna Literară.

Studiul limbei şi al literaturii române.

II.

„Literatura română modernă".

De

Gh. Adamescu şi M. Dragomirescu.

Bucureşti. Tipografia »Gutenberg«, Ioseph Göbl, 20 strada Doamnei. 1903. Preţul 4 lei.

Este cea dintâiu publicaţie, care sĕ fie dedicată în chip special literaturii române moderne, ori — ceea-ce-'i tot atât — literaturii noastre propriu zise, care începe abia cu zorile secolului al XIX-lea. Până în această vreme, mişcarea literară ce se constată la noi cuprinde esclusiv scrieri religioase, povestiri poporale şi lucrări de caracter istoric (cronici). De aceea şi opera clasică a dlui N. Iorga »Istoria literaturii române în sec. XVIII« — constitue mai mult o *istorie culturală* a neamului nostru din acele timpuri, decât o istorie a literaturei în sensul propriu; şi este mai bogată decât o asemenea istorie, căci tratează mişcarea intelectuală a neamului nostru în toate manifestaţiunile spiritului omenesc, de cari erau capabili strămoşii nostri.

Dar' opera d-lor Adamescu şi Dragomirescu, o carte voluminoasă de 441 pag., îşi are importanţa sa deosebită nu numai prin noutatea ei, ci toţ atât de mult prin valoarea ce o representă în sine însăşi. Autorii ei, deopotrivă competenţi pentru o asemenea lucrare, prin scrierile lor de până acum, au muncit şi au reuşit sĕ ne dee o carte escelentă şi pentru şcoală şi pentru marele (ori micul!) nostru public devotat literaturii româneşti.

O prelucrare conştienţioasă a materialului, o espunere străbătută de claritate, o grupare pe cât de originală pe atât de sistematică a diferitelor curente, un stil simplu şi esact, turnat într'o limbă frumoasă şi curată, eată calitatea acestei opere, care meriţă atenţiunea serioasă a cărturarilor nostri de ori-ce categorie.

Fiindcă n'am alt scop decât sĕ informez pe cetitori asupra lucrării, fără sĕ trec la observaţii de critică, cred că e de ajuns sĕ fac o dare de seamă asupra cuprinsului ei, din care se poate lămuri ori cine asupra valoarei ce are. Va fi avênd ea şi scăderi — care muncă omenească n'are? — dar' înşirarea lor nu-'i chemarea unei gazete, ci a revistelor speciale.

Autorii consacră o introducere mai lungă marilor nostri scriitori dela începutul veacului al XVIII-lea: Samuil *Micu*, George *Şincai* şi Petru *Maior*, adecă *»şcoalei ardelene«*, precum o numesc dinşii. Urmează o scurtă privire asupra literaturii bisericeşii din secolele trecute, împreună cu caractisarea şcoalei ardelene.

Literatura modernă (secolul al XIX-lea) o vedem împărţită în două mari perioade: 1. *Perioada eroică*, numire ce ne aduce aminte »Sturm und Drang«-ul literaturii germane în secolul al XVIII-lea şi 2. *Perioada critică*, de pe la 1860 încoace până 'n zilele noastre.

În *perioada eroică*, autorii disting următoarele curente generale: 1. *curentul latinist*; 2 *influenţa franceză*; 3. *curentul poporan*.

Curentul latinist e subîmpărţit în următoarele grupe: 1. *activitatea didactică ştiinţifică* (metropolitul Veniamin, Costachi Conachi, G. Asaki, G. Lazăr, I. H. Rădulescu, Aron Pumnul); 2. *activitatea istorică filologică* (I. H. Rădulescu şi Iordache Golescu, cari ilustrează curentul moderat, apoi Timoteiu Cipariu şi Treb. Laurean, cari representă curentul estrem); *activitatea literară* (Budai Deleanu, Andreiu Mureşanu, Simeon Bărnuţiu).

***Influenţa franceză* constă în două subgrupe: 1. *traduceri* (I. H. Rădulescu, G. Asachi, Iancu Văcărescu, Simion Marcovici, Grigore Alexandrescu, Costache Negruzzi, Alexandru Donici); 2. *literatura originală* (Iancu Văcărescu, G. Asachi, I. H. Rădulescu, Vasile Cârlova, Grig. Alexandrescu, Costache Negruzzi, Alex. Donici, Dimitrie Bolintineanu, Nic. Bălcescu, Alecu Russo, Vas. Alexandri).**

***Curentul poporan* cuprinde pe scriitorii: Vasile Alexandri, Vasile Aron, Ioan Barac, Anton Pann.**

In *perioada critică* găsim următoarele trei grupe: 1. *activitatea ştiinţifică* (Alex. Odobescu, Titu Maiorescu, B. P. Hasdĕu, Ioan Ghica); 2 *activitatea poetică* (V. Alexandri, Alex. Odobescu, Mihail Eminescu, Iacob Negruzzi, I. Caragiale, Ioan Slavici, Barbu Delavrancea, Duiliu Zamfirescu, Alex. Vlahuţă, George Coşbuc); 3. *curentul poporan* (P. Ispirescu, Ioan Creangă şi diferite alte chestiuni).

O preţioasă însuşire a operei sunt bucăţile literare, cari ni se dau — întregi ori fragmentare — pentru cunoaşterea fiecĕruia din autorii pomeniţi; deasemenea informaţiile bio- şi bibliografice, precum şi notele esplicative.

Altă calitate o găsesc în faptul, că la sfirşitul capitolelor mai mici se adaugă *recapitulări* succinte, ear' la sfirşitul capitolelor mai mari şi-al perioadelor caracteristici generale bine închegate — cari toate contribuesc în mare mĕsură la înlesnirea studiului elevilor şi la pĕtrunderea mai adêncă a ideilor conducĕtoare, cari străbat diferitele fase ale mişcării literare.

Un merit cu totul original al autorilor e consecinţa plină de succes, cu care au reuşit sĕ aplice literaturii noastre — pentru întâia oară — metoda modernă, care se abate dela vechea espunere biografică istorică (sau filologică) a literaturii, preferindu-'i o espunere mai mult filosofică, ce tinde a rĕsbate în psichologia mişcării literare. Nu-'i locul sĕ discut aici avantajele şi desavantajele nouei metode, care are şi ea mulţi adversari. Chiar dacă desavantajele nu lipsesc — şi nici nu pot lipsi — avantajele sunt destul de mari, ca sĕ asigure o valoare sigură lucrării. Căci dacă activitatea unor individualităţi de mărimea lui Heliade Rădulescu, Alexandri şi alţii se îmbucătăţeşte şi se risipeşte prin diferite capitole, perzêndu-'şi astfel unitatea, în schimb ni se dau icoane complete despre curentele generale, cari s'au desfăşurat dealungul epocelor noastre literare.

Cartea d-lor Adamescu şi Dragomirescu este cea mai bună publicaţie asupra literaturii noastre din secolul al XIX-lea; nici unul din vechile manuale nu se poate asemĕna ei. Pentru publicul cetitor, ea este singura care-'l poate călăuzi aproape fără greş în domeniul literaturii noastre moderne şi care prin însuşirea ei de-a cuprinde şi o scurtă antologie bine întocmită — trezeşte gustul literar şi-'l îndrumă spre o direcţie sănĕtoasă. Sĕ o citească deci nu numai profesorii, ci şi cărturarii noştri de ori-ce categorie, căci multe vor avè de învĕţat din ea. Pe lângă cuprins, ei vor profita în acelaş timp o limbă românească bună şi un stil corect — cari ne pot ajuta ceva mai mult ca indigestele »protocoale« despre »uniformizarea«, limbei literare...

I. Sc.

Ştiri literare.

A apărut »Transilvania« nrul 1. anul XXXIV-lea cu următorul sumar: Pentru unificarea limbei noastre literare, de Virgil Oniţiu. Sĕ ne îndreptăm limba — Păreri şi propuneri: I. Scrisoare dela domnul T. Maiorescu — II. Gutta cavat lapidem, non vi sed saepe cadendo, de Iosif Sterca Şuluţiu — Indreptar pentru ortografia română. — St. O. Iosif: A fost odată, poveste în versuri. (Sfetea, Bucureşti 1903, 48 pagini. Preţul 1 50 lei) (Conferenţă cetită în seara de 14 Februarie 1903 la convenirea colo niei române din Viena, convocată de soc. »România Jună«). — Istoria şcoalelor nĕsĕudene (1) de Virgil Şotropa — Ştiinţă, literatură şi artă; bibliografie: »Enciclopedia Română«. — Analele.

Sosiţi în Sibiiu.

La 7 Martie n. 1903.

Hotel *»Impĕratul Romanilor«*: Zobel, Traiber, Krauss, Antal, Roseozweig, Budapesta; Sarpy, Cluj.; Ljubinkovits, Zernești; Pisny, Batonya; Dr. Hoffer, M.-Oşorheiu; Dr. Elekes, Sebeşul-săsesc; Baronkay, Sighişoara; Brauner, Wiener-Neustadt; Bullaty, Lipsca; Grossmann, Seghedin; Vogel, Lani, Deutsch, Herzog, Felsch, Wallner, Steinitz, Viena.

Hotel *»Meltzer«*: Szabo, M.-Oşorheiu; Popp, Gârbova; Nagy, Budapesta; Kovacs, Bucureşti; Cheiril, Gherla.

Redactor responsabil: **Ioan E. Predan.**
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acţiuni: **Iosif Marschall**

Avis.

În timpul din urmă primesc acì diferite facturi pentru achitare dela firme onorabile şi bine reputate din Sibiiu, pentru diverse articole facturate pe numele meu unele la Câineni altele la Afumaţi şi datate din lunile Noemvrie, Decemvrie şi chiar Ianuarie.

În unele din magasine dela care primesc asemenea facturi n'am fost nici-odată pe când eram chiar în Câineni şi nici că cunosc pe patronii lor. Bănuind că trebue sĕ fie la mijloc sau o eroare regretabilă sau opera vre-unui individ fraudulos care, profitând de buna credinţă a acelor onorabili comercianţi, le causează pagube materiale, ear' mie prejudiţii morale; aduc la cunoştinţa tuturor că subscrisul după-cum am făcut de altfel cunoscut tot prin publicitate, am părăsit graniţa română Câineni încă dela 25 Octomvrie stil nou 1902, că n'am autorisat pe nimeni a lua mărfuri sau ridica bani în numele meu şi că în consecinţă nu pot recunoaşte ca valabile decât eventualele datorii deja recunoscute de mine fie personal fie prin propria-'mi semnătură.

Gara Afumaţi (România) 28 Febr. st. n. 1903.

125 1—1 **Victor Albini.**

Mĕtasă de Foulard

dela 60 cr. până la fl. 3.70 de metru, pentru bluse şi rochii. Se espedează franco şi *plătită de dare*. Mustre de probe se află în circulaţie. 31 2—6

G. Henneberg,
fabrică de mĕtasă, ZÜRICH.

Aflându-ne în **postul mare** şi în preajma sfintelor sĕrbători ale **Paştilor** îmi iau voie a atrage atenţiunea onoratelor **oficii bisericeşti**, a dlor **preoţi** şi a **privaţilor** asupra celor mai bune

lumînări de biserică

făcute din **ceară curată, compusă şi din stearină.** 121 1—

Toate felurile de lumînări se află **albe** sau **colorate**. Lungimea, grosimea sau greutatea se potriveşte după dorinţă.

Înpachetarea fiind îngrijită lumînările sosesc nestricate la destinaţie.

Posed nenumĕrate scrisori de recunoştinţă pentru serviciu cinstit şi solid.

Cumpĕr ceară de albine curată în tot timpul, plătind preţurile cele mai bune.

Gustav Meltzer,

fabrică de săpun şi lumînări, lucrări cu ceară şi parfumerie, în Sibiiu.

Fondată la 1848.

Apa amară 26 6—

Francisc Iosif

e unicul mijloc de curăţire, cu gust plăcut.

Se capĕtă în tot locul.

STANDARD

Societate pentru asigurarea vieţii, Edinburg-Englitera.

Fondată la 1825.

Filiala pentru Ungaria:

Budapest, IV., Kossuth Lajos utcza nr. 4 (Standard Palais).

Venitul anual	K	32,000.000
Câştig împărţit	„	170.009 000
Avere	„	260.000.000
Plătit pentru casuri de mórte	„	520.000 000

Avantaje deosebite ale Poliţelor-Standard:

Siguranţa absolută. — Premii moderate. — Poliţe universale. — Poliţele sûnt valabile şi la întârzierea plăţii premiilor. — Capitalisare şi fixat înainte valoarea rĕscumpĕrării. — Neatacabilă. — În cas de moarte se plăteşte capitalul dacă poliţa este de un an. — Asigurare liberă de resbel pentru cei obligaţi la gloate.

Prospecte la cerere se trimit gratis.

Agentura principală:

Victor Dressnandt, Sibiiu,

Strada Poplăcii 3. 122 1—3

Veritabil Kaiser-Borax de Mack.

Borax (borace) chimic curat fără miros. Anume preparat pentru scopuri de toiletă.

Sĕ poate căpăta pretutindenea în cartoane à 15, 30 şi 75 bani.

Indreptar detailat pentru întrebuinţarea lui se află în cartonul cu 75 bani.

Borax »Kaiser« parfumat în cartoane fine cu 1 cor.

Mijloc escelent de curăţire în economia casnică. 88 1—6

Veritabil numai în cartoane roşii provĕzute cu marca de apărare.

Unicul producĕtor în Austro-Ungaria:

Gottlieb Voith, Wien, III/1.

Telefon nr. 46 şi 47.

Entreprise des pompes funèbres.

Centrala: Strada Cisnădiei nr. 18.

Institut de inmormêntări şi transportarea cadavrelor.

Car funebru de gală deosebit de frumos construit din sticlă de oglinzi şi alte carĕ de construcţie modernă, precum şi cele mai nouĕ rechisite de înmormêntare.

Mare deposit de sicriuri de lemn, de metal şi de aramă (noutate). Accesorii pentru sicriu din sticlă de oglindă, **cununi, covoare pentru sicriu, perini de cap** şi toate articolele necesare acestei branşe cu **preţurile cele mai ieftine.**

Legătură telefonică cu întreg comitatul Sibiiului.

Cu distinsă stimă

18 9— **Fritz W. Elges.**

Locuri pentru anunţarea inmormêntărilor, de unde se esecută imediat tot, se află în str. Cisnădiei nr. 18, str. Sării nr. 37 şi str. Weinanger n. 1.

PRIMA SOCIETATE DE CREDIT FUNCIAR ROMAN DIN BUCUREȘTI.

Bilanțul semestrului II. 1902.

123 1—1

ACTIV		Efecte	Numĕrar
Emisiune	Împrumuturi realisate dela înființarea societății (1 Iulie 1873) până astăzi, însĕ: 7% 64,210 200.— 5% 294,783.500.— 4% 34,005 500.—	392999200 —	
Datoria proprietarilor	Capitalul neamortisat datorit de proprietarii asupra împrumuturilor, însĕ: 5% 237,988.378.30 4% 30,558.644.61		268547022 91
Palatul societății	Saldo contului		380000 —
Mobiliar	Idem		15000 —
Biblioteca	Idem		12000 —
Bunurile societății	Sumele datorite de proprietățile societății însĕ:		
	Breșnița, saldo contului 18.271.90		
	Filipenii-Stubeiana, lot I. 40.978.20		
	» II 40.169.35		
	» III. 39.994.96		
	» V. 43.666 64		
	Milești 100.662.66		
	Măzănăești 55.783.02		
	Jugureni 22.815.76		
	Grajdana 40.778.87		
	Doftana-Beleghet 1,282.151.92		
	Burdusaci-Sohodolu 69.957.93		1755231 21
Anuit. împrumuturilor	Rate și resturi de rate datorite de proprietari: 7% 77.120.— 5% 8099.514.04 4% 570.729 27		*) 8747263 31
Anuitatea primei 3%	Saldo contului		12498 75
Debitori diverși	» »		1286949 97
Cassa	» »	17910295 —	2789359 01
		410909495 —	283492425 16

PASIV		Efecte	Numĕrar
Scrisuri funciare	Valoarea scrisurilor fonciare în circulațiune însĕ: 5% 237,514.120.— 4% 30,524.920.—	268139040 —	
Stingerea împrumut	Scris. func. primite ca amort. anticipată, perimate și plătite din cele eșite la sorți, însĕ: 7% 64,210.200.— 5% 57.169.380.— 4% 3,480.580.—	124860160 —	
Detentorii	Valoarea al pari al scrisurilor funciare în circulație însĕ: 5% 237.614.120.— 4% 30,524.920.—		268139040 —
Amortisarea încassată	Saldo contului 5% 374.258.30		
	» » 4% 33.724.61		407982 91
Capital socicl	» » 5%	5299800 —	449 —
	» » 4%	628200 —	1724 50
Capital de reservă	» » 5%	7657700 —	8040202 03
	» » 4%		64622 54
Serv. intereselor	Valoarea cup. exigibile dar' nepresentate la plată: 5% 3,082.717.50 4% 353.994.—		*) 3436711 50
Plata scris. f. eș. la sorți	Val. scris. func. nepresentate la plată din cele eșite la sorți: 5% 897.745.— 4% 64.720 —		**)962465 --
Fondul pensiunilor	Saldo-contului	1260580 —	7387 13
Compt de diverși	Idem	1059815 -	976171 76
Diverși proprietari	Idem	1464200 —	158746 27
Creditori diverși	Idem	540000 —	199494 04
Dividend propriet.	1897 Saldo contului 5.280.63		
	1898 17.925 93		
	1899 16·360.70		
	1900 46 668.81		
	1901 116.020.57		202256 64
Dividende	10% cuvenit membrilor consiliului de administrație și directorilor 89.517.— 90% divid 6% a se distribui societarilor asupra ratei sem. I. 1903 și prisosul capitalului de reservă 805 654.84		895171 84
		410909495 —	283492425 16

p. Președintele consiliului de administrație: **I. Kalinderu.** p. Director: **D. Protopopescu.** Șeful serviciului comptabilității: **I. C. Constantinescu.**

*) Rĕmășițe din semestrul curent . . Lei 3.431 447.—
» anterioare . . . . . » 5 315.916 31
Total . . Lei 8.747.363 31

*) Cupoane din semestrul curent . . . lei 2.809 086.50
Idem anterioare . . . » 627.624.—
Total . . . lei 3.436.711.50

**) Scrisuri scăzute în semestrul curent . lei 696.400.—
Idem anterioare . . . . » 266.065,—
Total . . . . lei 962.465.—

CAPITALUL DE REVIRIMENT.

Pe semestrul II. 1902.

DEBIT			
Diverși	**Cupoane 5% 1 Ianuarie 1903.** Valoarea cupoanelor de 1 Ianuarie 1903, dela scris. func. 5% aflate în circulațiune, ale împrumuturilor 5% realisate până la 30 Iunie 1902 precum și dela împrumuturile emise cu cupon suplementar în semestrul II. 1902	5996232 50	
Idem	**Cupoane 4% 1 Ianuarie 1903.** Idem dela scris. funciare 4% aflate în circulație la 31 Decemvrie 1902 și dela cele date în stingerea sem. II. 1902	625436 —	6621668 50
	Plata scr. func. 5% Valoarea al pari a scrisurilor funciare 5% eșite la sorți la tragerea 42-a din 30 Octomvrie 1902	1132200 —	
Idem	**Plata scris. func 4%.** Valoarea al pari a scrisurilor funciare 4% eșite la sorți la tragerea VII-a din 30 Octomvrie 1902	120200 —	1252400 —
	Apuntamente. Suma cheltuită în semestrul II. 1902	191694 —	
	Mărci de presença. idem	7640 —	
	Furnituri de cancelarie, idem	2767 28	
	Publicațiuni, idem	4924 50	
	Incălzit și luminat, idem	6526 48	
	Imprimate, idem	5798 —	
	Fabricarea scrisurilor funciare, idem	2000 —	
	Intreținerea și mobiliar nou, idem	630 85	
	Intreținerea palatului societătei, idem	2873 35	
	Gratificațiuni, idem	2750 —	
	Paragraf extraordinar, idem	1479 65	
	Cheltueli generale, idem	2770 —	
	Indemnisarea cassarului, idem	600 —	
	Posta și telegraf, idem	3739 92	
	Indemnități de deplasare, idem	9740 95	245434 98
Idem	**Palatul societății.** Suma ce urmează a se amortisa din acest cont	10000 —	
	Biblioteca, idem din acest cont	1243 55	
	Mobiliar, idem, idem	3437 50	14681 05
Idem	**Capitalul de reservă 5%,** procente 2½% acordate capitalului de reservă 5% pe semestrul al II-lea 1902 8,791.241 — Lei 219.781.02		
	Idem capitalului de reservă 4% la 55.062 lei 1.376.55	221157 57	
	Dividendul 90%. A se distribui societarilor ca dividend de 6% al anului 1902, asupra ratei sem. I. 1903 și prisosul capitalului de reservă	805654 84	
	Dividendul 10% cuvenit membrilor consiliului de administrațiune și directorilor	89517 —	11.6329 41
			9250513 94

CREDIT			
El însuși	Saldo contului precedent		262453 61
Diverși	**Anuit împr. cu t. l. Semestr. II. 1902 5%.** Rata sem. II. 1902 dela împrumuturile 5%, realisate până la 30 Iunie 1902, în care se cuprinde și saldo dela împrumuturile convertite din 7% în 5%	7256795 21	
	Anuit. împr. cu t. l Semestr. II. 1902 4%. Idem dela împrumuturile 4% realisate până la 31 Decemvrie 1900, data încetărei emisiunei 4%	785117 53	8041912 74
Idem	**Stingerea împrumuturilor 5%.** Suma încasată în numĕrar în semestr. II. 1902, ca amortisare anticipată	2033 20	
	Stingerea împrumuturilor 4% Idem, idem	760 68	
	Reținери estraordinare. Suma încasată ca cheltueli de administrație ale împrumuturilor realisate în semestr. II. 1902	3040 29	
	Cupon suplimentar Valoarea cuponului de 1 Ianuarie 1903, dela împrumuturilor realisate în semestr. II. 1902	195387 50	201221 67
Idem	**Capital social 5%.** Valoarea cuponului de 1 Ianuarie 1903, dela scrisurile funciare 5%, aparținênd capitalului social	133420 —	
	Capital social 4%. Idem idem scrisurile funciare 4%	12804 —	
	Cupoane 5%. Valoarea cupoanelor de 1 Ianuarie 1893 nepresintate la plată și cari se prescriu conform art. 119 din statute	1582 50	
	Plata scris funcț. eșite la sorți. Valoarea scrisurilor funciare 5%, eșite la sorți la tragerea 22 din Octomvrie 1892, nepresentate la plată, și cari se perimă	332 50	148139 —
Idem	**Breșnița** Procente cuprinse în rata semestrului II 1902, a moșiei Breșnița	576 77	
	Dob. anuit. întârziate. Suma încasată ca dobânzi la ratele întârziate în semestr. II. 1902	533975 50	
	Beneficii diverse Suma încasată în semestrul II 1902. ca beneficii		
	Saldo contului	62234 65	596785 92
			9250513 94

p. Președintele consiliului de administrație: **I. Kalinderu.** p. Director: **D. Protopopesou.** Șeful serviciului comptabilității: **I. C. Constantinescu.**

Casă nouă

cu etagiu, colț la străzile **Reissenfels** și **Haller**, 12 ani scutită de dare, **se vinde** pe lângă condițiuni avantagioase.

Informațiuni: **strada Reissenfels nr. 15**, etagiul I. 116 2—5

Portretul lui Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton în o mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru **30 bani.**

„Tipografia", soc. pe acțiuni

Anunț.

Comuna Topêrcea are lipsă de **120 mii cărămida pentru edificarea cancelariei.** Doritorii de a lua în întreprindere facerea acestei cărămizi sunt rugați a se însinua la primăria comunală până în **15 Martie a. c.** Cărămida este de a se face pe terenul comunei.

114 3—3 **Primăria comunală.**

De închiriat.

În vila din **Brücken Gasse nr. 9** sûnt de închiriat **2 ouartire** frumoase și ieftine în etagiul prim. Unul din 2 odăi și bucătărie cu **16 coroane** lunar, sau tot același cu 3 odăi și bucătărie cu **24 coroane** lunar, ear' parterre 2 odăi și bucătărie cu **14 coroane.** Grădină la toate cuartirele

126 1—1

Astma,

causată prin **catarul bronchial** atât de neplăcut, precum și **tusa rea** se pot alina grabnic și sigur prin folosirea **bomboanelor Salus** ale lui **Dr. Lindenmayer.** Se capătă în cutii à 70 cr. în farmaciile: **„La vulturul negru"**, Piața-mare, Palatul Bruckenthal, și **I. C. Molnár,** strada Cisnădiei. 19 9—30

Ludovic Kállai, BUDAPESTA, VI., strada Fabricei nr. 50,

espedează pe lângă garanție completă

motori de benzină și electrici, pentru garnitnri de îmblătit locomobili de benzină

cu ciur duplu și desfăcĕtor de trifoiu.

Cea mai ieftină și mai bună putere de mînat la **mașini de îmblătit** și la **mori.** Spesele zilnice la un locomotiv de benzină de 6 cai putere pentru o garnitură de îmblătit sûnt numai 3—4 coroane. **Inoire singură esistentă! Ventil de siguranță și controlă.** Locomobili de benzină cu mașini patentate de îmblătit și ciuruit se pot vedè totdeauna puse în lucru în strada Fabricei nr. 50. **Avênd interes de a lăți acesti motori fac schimb cu mașini de vapor și mașini de îmblătit cu cai (Göpel) cari au fost deja folosite.**

Prețuri ieftine în rate. — Listă de prețuri gratis.

Garnituri de îmblătit „Wichterle" cu aparat de ciuruit duplu, göpel așezat pe globurele, patentate și dovedite de foarte bune, cu curent de vînt duplu și cu desfăcĕtor de trifoiu escelent, lucrând ales, precum și garnituri de îmblătit cu vapor cu cele mai mari prestațiuni. 70 1—6

Cea mai mare garanție pentru umblat minunat de ușor. Pentru mînat sûnt de ajuns **2—3 cai.** — Mai mult de 60 de premii prime, medaile de aur și argint.

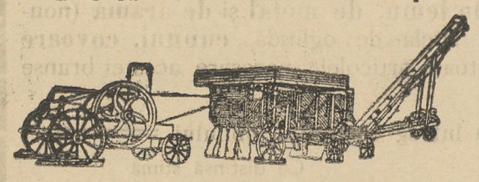

Cea mai mare garanție pentru îmblătire escelentă!

Cea mai bună și mai ieftină garnitură de îmblătit cu motori din timpul nostru Cea mai ușoară mînare, siguranță deplină, prestațiunea cea mai mare.

Acesti motori sûnt scutiți de concesiune și pot fi mînați de ori-și-cine fără mașinist și se pot așeza chiar și între case acoperite cu paie.

Conform **atestatelor,** ce ne-au sosit, **motorii de benzină pentru îmblătit,** procurați dela firma sus amintită, lucră în numĕr foarte mare cu cel mai strălucit succes.

URANOS

e cel mai bun mijloc pentru **învinețirea rufelor!**

Brevetat prin lege!

În institute de spălat ca și în economia căsii acest mijloc de învinețire e cel mai iubit.

Ieftin și neîntrecut!

1 sticlă mică cu 24 bani ajunge la 10 spălări, 1 sticlă mare K 1.60, ½ sticlă 1 K.

Se capătă pretutindenea.

Imitațiunile se urmăresc pe calea legilor!

Unicii producĕtori: **Frații Hochsinger,** fabrică chimică, **BUDAPESTA,** VI., Rózsa utcza 85. 110 1—20

Representanța generală

a fabricei de mașini a căilor ferate reg. ung.

Budapesta, V., Váczi-körút nr. 32, 124 1—10

recomandă fabricatele fabricei de mașini a căilor ferate reg. ung., precum **garnituri de îmblătit ou vapor** de 4, 6, 8, 10 și 12 puteri de cai, apoi **locomobile „Compound"** de 14, 16 și 20 puteri de cai, precum și **mașini „MILENIUM"** pentru **cosit, secerat** întocmite și pentru **snopare și legarea snopilor,** cea mai nouĕ construcție; afară de acestea și **pluguri ou fer oțelit,** precum și **alte unelte economice.**

La esposiția universală din Paris am obținut premiul prim.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.